

Ikasgaiaren programa

KIMIKA

IBAZABAL IKASTOLA

2024-25

2BTX

0. ZER DA DOKUMENTU HAU?

Dokumentu honetan Kimika ikasgaiaren urteko plangintza azaltzen da. Bertan ikus daitezke:

1. *Ikasgaiaren bidez lortu nahi diren HELBURUAK.*
2. *Ikasturtean zehar landuko diren EDUKIAK, eta eduki bakoitza ikasturteko zein momentutan landuko den.*
3. *Ikasgaia lantzeko erabiliko den METODOLOGIA; hau da, ikasleek jakintzak eskuratu, praktikan jarri eta integratzeko erabiliko den modua.*
4. *Ikaslearen lana eta jarrera nola EBALUATUKO den; hau da, irakasleak nola baloratuko duen ikasleak bere jakintzak eta konpetentziak jaso dituela.*
5. *Ikaslearen nota eraikitzeko KALIFIKAZIO SISTEMA; hau da, ikasturtean zehar ikasle bakoitzaren nota nola eraikiko den (hitzorduak eta jarduerak).*

Ikasgaiaren nondik norako nagusiak jasotzen dituen dokumentua da hau, beraz. Ikaslearen lana bikaina izateko bidea zein den azaltzen da bertan. Ikaslearen **betebeharra** da, ondorioz, programazio hau ezagutzea eta bertan azaltzen denaren arabera lan egitea.

Era berean, ikasle moduan zuen **eskubideak** ezagutzeko eta ikasturtean zehar horren arabera nota ona eraikitzen joateko aukerak baliatzeko jarraibideak topatuko dituzu.

Garrantzitsua da kontuan hartzea emaitza bikainak **eguneroko lanaren** bidez ateratzen direla. Nota hobetzen joateko aukera ziurtatuta daukazue ebaluazio guztietan, baina, era berean, egunerokoan **jarrera egokia** izatea, **ekina izatea**, **kritikotasunez eta autonomiaz jokatzeta**, eta ahal den heinean, **ikasgaiaz disfrutatzea** ezinbesteko bidelagunak izango dira ikasturtea arrakastaz amaitzeko.

Beraz, ikasgaiaren egitura eta funtzionamenduaren inguruan izan ditzakezun **zalantzen erantzun nagusiak** dokumentu honetan aurkituko dituzu.

1. IKASGAIAREN HELBURUAK

H1. Kimikako kontzeptuak hainbat testuingurutan ulertu eta aplikatzen ikastea, eduki desberdinak erlazionatuz eta probleman ebazteko ikasitakoa modu sortzaile eta kritikoan aplikatuz.

H2. Kimikako problemak eraginkortasunez eta modu ulergarrian ebazteko gai izatea. Horretarako, metodo argi bat erabiliz, datu eta magnitudeak identifikatuz eta modu egokian erabiliz, ekuazioak ondo formulatuz eta askatuz, eta emaitzak eta aurkezpena modu bisual, ulergarri eta garbian adieraziz.

H3. Kimikaren berezko lan-eta ikerketa teknikoak aplikatzea eta erreproduzitzea (taldeka edo banaka), beharrezkoak diren substantziak eta laborategiko materialak modu egokian erabiliz eta tratatuz. Prozesu hauetan lortutako emaitzak interpretatzeko eta ondorioak azaltzeko.

H4. Kontzeptu, teoriak eta legeak bai hitzez eta bai hizkuntza matematikoan eraginkortasunez azaltzen jakitea eta hizkuntza bien arteko erlazioak ulertu eta deskribatzen jakitea.

H5. Kimika zientziaren garapen historikorako eta hainbat arlotan aplikatzeko ezinbesteko tresna gisa balioestea, kimikak esparru horietan egindako ekarpenak eta aplikazioak eta egungo gizarteak aurre egin beharreko erronkei irtenbide etiko eta iraunkorrak bilatzeko orduan duen garrantzia ulertzea.

2. IKASGAIAREN EDUKIAK

1. BLOKEA

- UD1> Termodinamika
- UD2> Eredu atomikoa eta sistema periodikoa
- UD3> Lotura kimikoak

2. BLOKEA

- UD4> Karbonoaren kimika eta isomeria
- UD5 > Konposatu organikoen erreaktibotasuna
- UD6> Zinetika eta oreka kimikoa

3. BLOKEA

- UD7> Protoi-transferentziako erreakzioak
- UD8> Hauspeaketa erreakzioak
- UD9 > Elektro-transferentziako erreakzioak

Ikasgai honetako edukien gutxi gora beherako banaketa hurrengoa da:

EDUKIEN DENBORALIZAZIOA	UNITATE DIDAKTIKOA								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Ebaluaketa	■	■	■						
2. Ebaluaketa				■	■	■			
3. Ebaluaketa							■	■	■
SPS SAIOAK									

3. IKASGAIAREN METODOLOGIA

Lanerako metodologiari dagokionez, hiru eratako lanketak izango dira nagusiki:

JAKINTZAK ESKURATZEKO SAIOAK

Irakasleak gidatutako saioak izango dira eta bertan edukiak, kontzeptuak landuko dira. Saio hauetarako, ikasleen parte hartze aktiboa ere beharrezkoa izango da.

JAKINTZAK PRAKTIKAN JARTZEKO SAIOAK

Problemen planteamenduan eta ebazpenean trebatzeko saioak izango dira, ikasle bakoitzak modu autonomoan lan eginda eta irakaslearen laguntzarekin. Tarteka, problemen eta ariketen zuzenketarako, galderak planteatzeko... saioak egongo dira. Saio hauek alde zurretik zehaztu eta adostuko dira ikasleekin egun horretarako zalantzak prest izan ditzaten.

INTEGRAZIO JARDUERAK

Taldeka zein bakarka, zeregin ezberdinak gauzatu beharko dira saio hauetan, ikasgaiaren edukiak erlazionatu eta bereziki kimikak gizartean izan duen garapena, ekarpen nagusiak eta etorkizunera begirako erronkak landuko dira.

4. EBALUAZIOA

Ikasleak ebaluatzen eta ikasgaiaren helburuak lortu direla ziurtatzeko bi froga nagusi egongo dira:

AZTERKETAK

Azterketen bitartez edukiak eta hauen ulermenarekin erlazionatutako konpetentziak (helburuak) ebaluatuko dira. Azterketetan problemen ebazpena eta eduki, lege eta kontzeptu teorikoen ulermena eta azalpena baloratuko da, bai eta ebazpen prozeduran erabilitako erregistroa (hitzezkoa eta matematikoa). Horretaz gain, emandako azalpenen eta egindako planteamendu eta garapenen heldutasuna, arrazoinamendu kritikoa eta sakontasuna baloratuko da.

INTEGRAZIO JARDUERAK

Integrazio jardueren bitartez, edukiak osatzeko aukera egongo da. Kimikak hainbat esparrutan egindako ekarpenak aztertzea, eta hauek gaur egungo zein etorkizuneko erronketatik erator daitezkeen hainbat eztabaida ulertzea da ariketa mota honen helburua. Integrazio jarduerak taldeka zein bakarkako zereginak izan daitezke.

Egin beharreko lanaren arabera moldatuko dira ebaluazio-irizpideak eta integrazio jardueraren azalpenarekin batera jasoko dira dagozkion ebaluazio-irizpideen deskribapena.

GELAKO JARDUNA

Gelako jarduna ondorengo irizpideen arabera ebaluatuko da:

1. Euskara: Euskaraz bizitzeko eta hitz egiteko hautua egitea.
2. Parte hartzea
  - a. Jarrera pro-aktiboa izatea: Ikasteko nahia eta gogoia. Jarrera positiboa izatea, ulertzen ez dena galdetuz. Mugikorrik ez izatea, inguruko ikaskideak ez oztopatzea...
  - b. Errespetuz parte hartzea: Neurritz eta errespetuz parte hartzea eta azalpenak ez etetea. Teknologiako ikasgai Teknologiako apunteak izatea mahai gainean eta ez beste lan edo ikasgai batekoak.
  - c. Entzuten jakitea. Irakaslearen azalpenak, ikaskideen ekarpenak arretaz entzutea, gorputz lengoia eta jarrera zainduz.
3. Elkarlana eta elkarbizitza
  - a. Barne arautegiko eta elkarbizitzako arauak errespetatzea.

- b. Ingurukoak laguntzea.
- 4. Autonomia
  - a. Asistentzia: Ikasgaiari justifikatu gabeko 5 hutsegite baino gutxiago behar dira azterketa egin ahal izateko. >5 hutsegiterekin zuzenean BERRESKURAPENA egin beharko da.
  - b. Ikasle bakoitzaren esku geratzen da hutsegiteen kontua eramatea. Ez da hutsegiteen gaineko abisurik emango.
  - c. Puntualtasuna: Irakaslea izango da klasean azkena sartzen. Berandu iristea hutsegite erdi gisa konputatuko da.
  - d. Lana: Denboraren probetxua, materiala ekartzea, ariketak ganoraz eta txukun egitea, etxeko lanak egitea...
  - e. Lanak epe barruan entregatzea: Epez kanpo entregatzen diren lanak ez dira jasoko, pisuzko justifikaziorik ezean.
- 5. Hezkidetzak: Ikaskideekiko eta irakaslearekiko errespetua.

6. KALIFIKAZIO-SISTEMA

HIRUHILEKO BAKOITZAREN KALIFIKAZIOA

Lehenengo eta bigarren hiruhilekoan ikaslearen nota kalkulatzeko sistema hurrengoak izango da:

EBALUAZIO BAKOITZEKO KALIFIKAZIOA			
ATALA	BALIOA (%)	BALDINTZAK	
Azterketak	90	Gainditu	Gainditu
Gelako jarduna	10		

Hiruhileko bakoitza gainditzeko bete beharreko baldintza GUZTIAK hurrengoak dira:

> Azterketa eta kontrolen batzuekiko gainditzea. (9 puntutik 4,5)

> Hiruhileko osoaren batzuekiko orokorra gainditzea. (10 puntutik 5)

Hirugarren hiruhilekoan ikaslearen nota kalkulatzeko sistema hurrengoa izango da:

EBALUAZIO BAKOITZEKO KALIFIKAZIOA				
ATALA	BALIOA (%)	BALDINTZAK		
Azterketak	80	Gainditu	Gainditu	Gainditu
Integrazio jarduerak	10			
Gelako jarduna	10			

Hiruhileko bakoitza gainditzeko beste beharreko baldintza GUZTIAK hurrengoak dira:

- > Azterketa eta kontrolen batz-bestekoa gainditzea. (8 puntutik 4)
- > Azterketa eta ariketa osagarrien batz-bestekoa gainditzea. (9 puntutik 4,5)
- > Hiruhileko osoaren batz-besteko orokorra gainditzea. (10 puntutik 5)

OHIKO DEIALDIAREN KALIFIKAZIOA

A AUKERA									
<ul style="list-style-type: none"> • Ordura artekoa gaindituta daukanak: 3. ebaluazioko azterketa egin ahal izango du ohiko dialdian, azken unitateak neurtzeko eta nota osatzeko falta zaion %40a eskuratu. • Kontrol eta azterketen atala gainditu egin behar da ikasgaia aprobatzeko (azterketen atalean gutxienez 4 puntu 8tik) • Edukien atala gainditu egin behar da ikasgaia aprobatzeko (edukien atalean gutxienez 4,5) eta jarrerarekin batera 5era haldu behar da ikasgaia gainditzeko. • Ikasturteko nota (OHIKOA) hiru ebaluazioen arteko batzbesteko aritmetikoa izango da. 									
3 EBALUAZIOA				2 EBALUAZIOA			1 EBALUAZIOA		
1 KON	2 AZT	1 INT JAR	JAR	1 KON	2 AZT	JAR	1 KON	2 AZT	JAR
%30	%50	%10	%10	%30	%60	%10	%30	%60	%10
IKASTURTEKO NOTA: $(1 \text{ ebal}) + (2 \text{ ebal}) + (3 \text{ ebal}) / 3$ (Beti ere ebaluazio guztiak egon behar dira gaindituta batzbestekoa egiteko)									

B AUKERA > USE EREDUA / NOTA HOBETZEKO AUKERA									
<ul style="list-style-type: none"> • Ordura artekoa gaindituta daukanak USEko EREDUAN trebatzeko aukera dauka. • Kasu honetan ohiko deialdian, USEko eredu jarraitzen duen azterketa bat egingo du, ikasturteko eduki guztiak ager daitezkeena (USEko baldintza berberen arabera). Azterketa honen emaitzak, 3. ebaluazioko %40a suposatuko du du. • Kontrol eta azterketen atala gainditu egin behar da ikasgaia aprobatzeko (azterketen atalean gutxienez 4 puntu 8tik) • Edukien atala gainditu egin behar da ikasgaia aprobatzeko (edukien atalean gutxienez 4,5) eta jarrerarekin batera 5era haldu behar da ikasgaia gainditzeko. • Ostean, ikasturteko batzbestekoa aterako da. Batzbesteko hau USEko ereduko azterketatik ateratako notarekin hobetuko da beste puntu bateraino, beti ere USE azterketa horren emaitza 5etik gorakoa bada. 									
3 EBALUAZIOA				2 EBALUAZIOA			1 EBALUAZIOA		
1 KON	2 AZT	1 INT JAR	JAR	1 KON	2 AZT	JAR	1 KON	USE	JAR
%30	%50	%10	%10	%30	%60	%10	%30	%60	%10
IKASTURTEKO NOTA: $[(1 \text{ ebal}) + (2 \text{ ebal}) + (3 \text{ ebal}) / 3] + (\text{USE} \times 0,1)$ (Beti ere ebaluazio guztiak egon behar dira gaindituta batzbestekoa egiteko)									

C AUKERA > IKASGAIA ATALKA BERRESKURATZEKO

- Ohiko deialdian, ordura arte **gainditu gabe geratu diren ebaluazioak** berreskuratzeke edo aukera izango dute ikasleek.
- Berreskuratu beharreko ebaluazio bakoitzeko azterketa bana egin beharko da.
- Ebaluazio bakoitzean Kontrol eta azterketen atala gainditu egin behar da ikasgaia aprobatzeko (berreskurapenean atalean gutxienez 4 puntu 8tik). Horretaz gain, ebaluazio bakoitzeko edukien atala gainditu egin behar da (edukietan gutxienez 4,5 puntu 9tik) eta jarrerarekin batera 5era heldu behar da ikasgaia gainditzeko.
- Ikasturteko nota (OHIKOA) hiru ebaluazioen arteko batazbesteko aritmetikoa izango da.

3 EBALUAZIOA			2 EBALUAZIOA		1 EBALUAZIOA	
1 BERRESKURAPENA	1 INT JAR	JAR	2 BERRESKURAPENA	JAR	3 BERRESKURAPENA	JAR
%80	%10	%10	%90	%10	%90	%10

IKASTURTEKO NOTA: (1 ebal) + (2 ebal) + (3 ebal) / 3
(Ikasgaia berreskuratzeke beti ere ebaluazio guztiak egon behar dira gaindituta batazbestekoa egiteko)

D AUKERA > IKASGAIA AZTERKETA BAKARRAREN BITARTEZ BERRESKURATZEKO

- Ohiko deialdira gainditu gabeko bi/hiru ebaluazio dituzten ikasleei azterketa bakarraren bitartez ikasgaia gainditzeko aukera izango du.
- Azterketa horretan ikasturte osoko edukiak agertuko dira.
- Azterketa horren pisua ikasturte osoko notaren %75 izango da eta aurretik lortutako 1 ebal, 2 ebal eta 3 ebaluazioko notaren bataz bestekoarekin osatuko da.

3 EBALUAZIOA			2 EBALUAZIOA		1 EBALUAZIOA		D AUK
AZT	1 INT JAR	JAR	AZT	JAR	AZT	JAR	AZT
%80	%10	%10	%80	%10	%90	%10	
EBALUAZIOEN BATEZ BESTEKO NOTA IKASTURTEAREN %25							%75

IKASTURTEKO NOTA:

$$\left[\left(\frac{1eb + 2eb + 3eb}{3} \right) \cdot 0,25 + D \text{ azterketa} \cdot 0,75 \right]$$

(Ez da derrigorrezkoa ebaluazioak gaindituta izatea)

E AUKERA > NOTA IGOERAK

- Ohiko deialdian, ikasleak nahi duen ebaluazioko nota hobetzeko aukera izango du.
- Ebaluazioak banaka egin daitezke edo, ikasturteko nota osoa hobetzeko azterketa global baten bitartez.
- Azterketa horren pisua dagokion ebaluazioan edukien nota ordezkatzeko du edo azterketa globala den kasuan ikasturteko notaren %90 izanik (beti ere aurretik lortutakoa baino hobea bada).

3 EBALUAZIOA			2 EBALUAZIOA		1 EBALUAZIOA	
IGOERA	1 INT JAR	JAR	IGOERA	JAR	IGOERA	JAR
%80	%10	%10	%90	%10	%90	%10
E AZTERKETA GLOBALA (%90)						JAR %10

IKASTURTEKO NOTA (ATALKA): (1 ebal) + (2 ebal) + (3 ebal) / 3

IKASTURTEKO NOTA (GLOBALA): (E AZTERKETA) x 0,9 + JARRERA x 0,1

IKASTURTEKO AMAIERAKO KALIFIKAZIOA

Ikasturteko nota 3. hiruhileko batez-besteko aritmetikoaren kalkularen bitartez egingo da.

Ikasturtea berreskuratzeko azterketa egiten duten ikasleen kasuan bakarrik, batez-bestekoa horrela kalkulatu da:

$$1+2+3. \text{ hiruhilekoen batez-bestekoa} = \text{Notaren } \%25$$

$$\text{Azterketa globalaren nota} = \text{Notaren } \%75$$

BERRESKURAPENAK

Hiruhilekoak atalka berreskuratzeko aukera egongo da. Berreskurapenak arratsaldean egingo dira, ordu lektiboetatik kanpo.

Hirugarren ebaluaketaren berreskurapena zuzenean OHIKO DEIALDIAN izango da.

NOTA IGOERAK

Ikasturtean zehar, ikasgaiko nota hobetzen joateko hainbat aukera egongo dira:

- **Ebaluazio bakoitzean:** Ebaluazio bakoitzeko azterketaren hitzorduan borondatezko galdera gehigarri bat erantzunez. Galdera honen bitartez ideiak elkarrekin harremanetan jarriz zein gaiaren gainean hausnartuz ebaluazioan zehar landutako jakintzak eta kompetentziak barneratu dituela erakutsi beharko du ikasleak. Galdera honen bitartez, ebaluazioko nota hobetu ahalko da puntu bateraino.
- **Ikasturteko nota orokorra:** Ikasgaia gaindituta dutenek, ohiko deialdian nota igotzeko hainbat aukera izango dituzte:
  - USEko eredia jarraitzen duen eta ikasturteko eduki guztiak hartzen dituen azterketa baten bitartez. Azterketa horretako notak, ikasturte osoko batezbestekoa hobetu ahalko du puntu bateraino.
  - edo
  - Atalka ebaluazioen nota hobetzeko azterketaren bitartez.
  - Ikasturteko nota hobetzeko azterketa globalaren bitartez.

5. hAZIAK > Jarrera parte-hartzailea bultzatzeko sistema

Ikasleak bere ibilbide akademikoa indartzen joateko jarrera bultzatzeko sistema da haziena. Helburua da ikasleek urtean zehar ikastolatik bertatik antolatutako zein kanpoko ekintzetan parte hartzea bultzatzea, bere ikasketa prozesua aberasteko balio duten esperientziak biltzen joateko.

Hitzaldi, debate edo mahai inguruetara joanez, erakusketak bisitatuz, antzerki edo dantza emanaldietara agertuz, solasaldi zientifikoetan parte hartuz.... edo, oro har, ikaslearen irteera perfila aberastu dezaketen edozein hitzordu baliatzera bultzatzeko sistema da, beraz.

Horrez gain, jarrera parte hartzaile honek eragina izan dezake ikasturteko emaitzetan. Ikasturtean zehar, ekintza hauetan parte hartu izana erakutsiz gero, hainbat ikasgaitako notak hobetzen joan daiteke.

Horretarako ikasleak, txantiloia/zeregin berezia bete eta entregatu beharko du:

- Ebaluazio bakoitzeko, gehienez 4 ekintza aurkeztu daitezke hainbat ikasgaitan banatuta.
- Gehienez ere, ikasgai bakoitzaren barruan 2 ekintza aurkeztu ahal izango dira ikasturtean zehar.
- Gehienez ere, 10 ekintza aurkeztu ahal izango dira ikasturtean zehar.

Hazien bitartez lortutako nota igoerak ebaluazio amaieran aplikatuko dira, ikaslearen ebaluazio horretako batezbesteko orokorra kalkulatu ondoren (eta beti ere, ebaluazioa gaindituta dagoenean).

Aurkeztutako ekintzen bitartez, ikasleak bere ikasturteko batezbesteko orokorra 1 punturaino hobetu ahal izango du, ikasgaiaren arabera, horretarako dagokion ebaluazioan behar besteko pisua hartuz.

Haziak aurkezteko txantiloia/zeregina Classroom-en eskuragarri egongo da.

